

Hea Eesti Erametsaliidu liige

Palun sul tutvuda õiguskantsleri ja rahandusministri vastusega EEML-i pöördumisele seoses toetuste tulumaksutamise

Õiguskantsler ei tuvastanud, et alates 01.01.2015 kehtiv Natura 2000 erametsamaa toetuse tulumaksuga maksustamise kord oleks vastuolus põhiseadusega. Täpsemalt, et TuMS § 41 lg 13 koostoimes § 19 lg 4 p 3 oleks vastuolus põhiseaduse §-ga 12.

Kuivõrd maksusoodustuste andmine on tugevalt seotud seadusandja poliitiliste eesmärkide ja prioriteetidega, siis põhiseadusest tulenevalt riik võib, kuid ei pea võimaldama inimestele maksusoodustusi. Sellest tulenevalt ei ole õiguskantsleri hinnangul seadusandjale võimalik põhiseaduslikult ette heita, et ta otsustas kaotada alates 01.01.2015 maksuvabastuse Natura 2000 erametsamaa toetustele ning mitte kehtestada seejuures üleminekuregulatsiooni nende Natura 2000 erametsamaa toetuste osas, mida inimesed taotlesid 2014. aasta kevadel, mille osas tegi EMK otsused 2014. aasta detsembris, kuid mille väljamaksmine toimub 2015. aastal.

Samas õiguskantsler tõdes, et hea halduse tavaga oleks enam kooskõlas olnud olukord, kus tulumaksuseaduses oleks sisaldunud rakendussätted, mille järgi ei peetaks tulumaksu kinni neilt toetustelt, mis makstakse välja 2015. aastal, kuid mille osas sihtasutus Erametsakeskus langetas otsuse 2014. aastal.

Õiguskantsler möönas, et tulumaksuseaduse muutmisel oleks seadusandja võinud arvestada 2014. aasta kevadel Natura 2000 erametsamaa toetusi taotlenud inimeste olukorraga ning kehtestada selliseks puhuks rakendussätted, mis võimaldaksid sujuvamat üleminekut uuele toetuste maksustamise korrale. Kahjuks otsustas seadusandja seda mitte teha.

Õiguskantsleri hinnangul nõuab põhiseaduses sätestatud võrdse kohtlemise printsiip, et ühtemoodi koheldaks vaid sarnases olukorras olevaid isikuid, kuid füüsiline isik ei ole tema hinnangul sarnases olukorras ettevõtlusega tegeleva füüsilise isikuga, mistõttu ettevõtlusega mittetegelevat füüsilist isikut ei saa maksustamisel pidada FIE-ga sarnases olukorras olevaks, kuna FIE-le ja ettevõtlusega mittetegelevale füüsilisele isikule kohalduv maksuregulatsioon on tehniliselt erinev, mis omakorda on tingitud FIE ja ettevõtlusega mittetegeleva füüsilise isiku olemuslikest erinevustest.

Rahandusminister on 30.12.2014 vastuses Eesti Erametsaliidu 8.12.2014 pöördumisele täpsustanud, et tugineb Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (PRIA) poolt füüsilistele isikutele makstavatelt toetustelt, mille taotlused on esitatud enne 1.01.2015, tulumaksuga maksustamisel alates 2015. a. 1. jaanuarist kehtiva tulumaksuseaduse § 19 lõike 4 punkt 3 ja § 41 punkt 13 ning et tulumaksuga maksustamine põhineb kassapõhisuse põhimõttel, mille kohaselt tulu maksustatakse vastavalt selle laekumise ajale, olenemata sellest, millal maksumaksjal tekkis tulu saamise ootus või õigus.

Küsisime rahandusministrilt, millistele õiguslikele alustele tuginedes peetakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel PRIA poolt füüsilistele isikutele makstavatelt toetustelt tulumaks kinni 2015. aasta alguses koos toetuse väljamaksmisega, erinevalt füüsilisest isikust ettevõtjast, kes maksab tulumaksu hiljemalt 1.10.2015. Selle küsimuse osas on rahandusminister seisukohal, et ettevõtjana registreerimata maksumaksja ja füüsilisest isikust ettevõtja ei ole võrreldavas olukorras, kuna nende tegutsemis- ja tulu maksustamise põhimõtted erinevad olulisel määral.

Õiguskantsleri hinnangul on maksusoodustuste andmine tugevalt seotud seadusandja poliitiliste eesmärkide ja prioriteetidega. Seega metsaomanike huvide kaitsel tuleb järjepidevalt pidada dialoogi ka poliitikutega, et tagada metsaomanike huvide esindamine metsapoliitikas.